

PES

KDE SE VZAL PES?

Před dvanácti tisíci lety zemřel muž se svým psem. Objímal ho, zřejmě proto, že mu byl blízkým přítelem. Ale jak se takové pouto vlastně utvořilo? Kdy vzniklo přátelství mezi člověkem a psem? Přesně to nevíme. Jisté je, že všechno začalo ještě o něco dříve, zhruba před čtrnácti tisíci lety, kdy předchůdce psa – vlk – začal nacházet cestu k člověku. Ten ho přijal do své rodiny a po tisíce let stál po jeho boku. Postupně proměně z divokého zvířete na zvíře domácí říkáme domestikace.

Ale co vlastně bylo důvodem, že se vlk odhodlal přijít k člověku a už s ním zůstal? Nejprve šlo o přátelství. Později psi začali pomáhat s lovem nebo naháněním stád a hlídáním majetku. Netrvalo to dlouho a své místo si našli takřka po celém světě. Postupně začala vznikat různá psí plemena, která lidé šlechtili. Každé z nich mělo své poslání – jedno sloužilo pro lov, jiné pro hlídání stád ovcí a krav, další našla své místo na královském dvoře. Dnes je na světě okolo půl miliardy psů a zdaleka nejde jen o čistokrevná plemena.

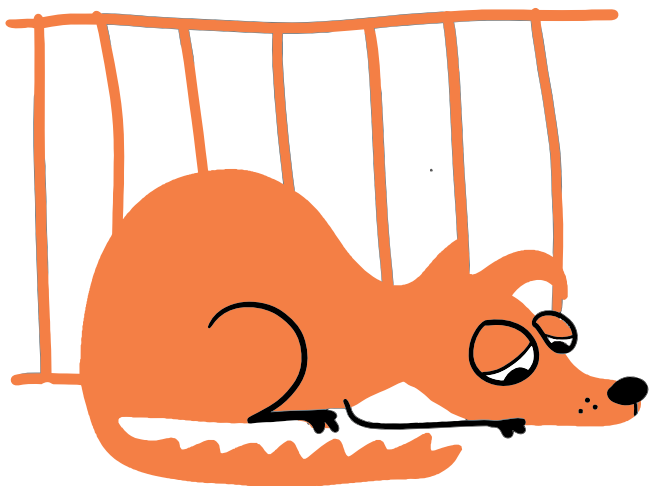

JACÍ JSOU PSI?

Stejně jako u nás, lidí, i u psů existují různé povahy. Někteří jsou trpěliví a obětaví, pomáhají nám, co jim síly stačí, jiní jsou velmi chytří, ale také tvrdohlaví a vynalézaví. O tom, jaký pes bude, rozhoduje hned několik věcí – jeho původ (tedy plemeno), povaha jeho rodičů, jeho majitel, a především pak výchova. Například – pokud se majitel rozhodne, že bude svého psa bít, aby poslouchal, může z něj vyrůst ustrašené nebo agresivní zvíře. Každé plemeno má taky svoje charakteristické rysy – třeba takový buldok je tvrdohlavý jako mezek, teriér je zase aktivní a potřebuje pohyb, aby přebytečnou energii vybil. Jinak se může jeho majitel připravit na rozkousané boty, nábytek a taky všechno ostatní.

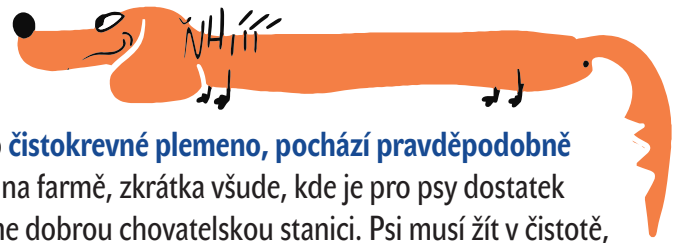
MŮŽU SI POŘÍDIT PSA?

Když se tě rodiče zeptají, jestli chceš psího kamaráda, je potřeba si to dobře rozmyslet. Víš, že pes žije deset až patnáct let? A po celou tu dobu bude chtít být s tebou. Což znamená, že se o něj budeš muset postarat. Nestací mu zbytky od oběda a jedna procházka za den, zatímco zbytek času stráví zavřený v kotci. Je potřeba ho pravidelně a správně krmit (pozor, některé lidské potraviny jsou pro psy jedovaté!), venčit, pečovat o jeho srst a když to bude potřeba, navštívit s ním veterináře. Za tvůj čas a tvou starostlivost se ti odmění oddaností a věrností. Každý den tě bude vítat s radostí a bude vděčný za každé pohlazení. A takový kamarád se mezi lidmi hledá velmi těžko.

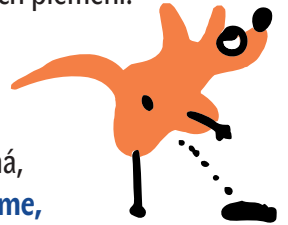

ODKUD SE PSI BEROU?

Záleží na tom, o jakého psa jde. Pokud je to **čistokrevné plemeno, pochází pravděpodobně z chovatelské stanice**. Ta může být v domě, na farmě, zkrátka všude, kde je pro psy dostatek místa. To ale není jediné, podle čeho poznáme dobrou chovatelskou stanici. Psi musí žít v čistotě, musí mít kvalitní krmení, musí strávit nejméně osm týdnů u maminky a musí mít i spoustu veterinárních vyšetření. Díky tomu by měla být štěňata z chovatelské stanice zdravá a jejich povaha by měla odpovídat jejich plemeni.

Jenže pak jsou tady **lidé, kteří chtějí na psech vydělat peníze** tím, že je budou množit hlava nehlava. Nevadí jim, že je maminka nemocná nebo slabá, že žije ve špíně a nemá dostatek potravy. Štěňátka, která z takových podmínek, jimž říkáme **množírny**, pochází, jsou často nemocná, bojácná a mnohdy se nedožijí vysokého věku. **Tím, že koupíme štěně z množírny, ho nezachráníme, i když to tak na první pohled může vypadat. Proč?** Protože zaplatíme množiteli za to, že bude jejich maminku nechávat rodit další a další nemocná štěňata, dokud sama neumře. Je to smutné a žádné zvíře si nezaslouží takové zacházení. **Proto je důležité nepodporovat množírny tím, že z nich pejsky budeme kupovat.**

Ani nechat nakrýt naši fenku, aby měla štěňátka, není dobrý nápad. Nevíme totiž, jaké nemoci nebo povahu měli její rodiče nebo rodiče psa, který se stane otcem štěňátek.

Rozhodně není dobrý nápad křížit různá plemena. Každé z nich má svou specifickou povahu a dispozice k nemocem. To všechno se může křížením smíchat v doslova výbušný koktejl, který bude mít za následek nemocná nebo agresivní štěňata. Stejně, jako si tatínek nebo maminka nechávají opravit auto u opraváře, který tomu rozumí, ani množení psů by neměl dělat každý. Protože nemá důležité znalosti, a tak neví, co může způsobit.

Pejsky, kteří potřebují domov, najdeme v útulcích. Tam se dostali proto, že utekli z domova, nebo proto, že je jejich majitel už nechtěl, a tak se jich zbavil. Někteří pejsci se do útulku dostanou potom, co jejich páníček zemře a oni nemají kam jít. **V útulcích proto najdete štěňata, dospělé psy nebo psí babičky a dědečky, najdete tam různá plemena i křížence s různými povahami.** Když do útulku s rodiči zavoláte a domluvíte se, můžete přijít pejsky navštívit a vyvenčit je. Uděláte jim tím velkou radost.

CO BYCH MĚL/A VĚDĚT?

Pes je stejný jako ty nebo já. Cítí radost, strach, smutek i bolest stejně, jako člověk. Ne každý pejsek má rád děti, ne každý má rád hlazení po hlavě. Když se nám něco nelíbí, tak to řekneme nebo se bráníme. To samé platí i o psech. Jenže oni neumí mluvit, a tak mohou štěkat, vrčēt nebo, když je to vážné, mohou i kousnout. **Proto je důležité nedělat zvířatům nic, co by se nelíbilo ani nám.** Nemám rád, když mě někdo lechtá? Když mi někdo strká ruku před obličej? Nebo když do mě někdo strká a křičí na mě? Líbilo by se mi, kdyby ke mně přiběhl cizí člověk a začal by mě hladit po hlavě? Ne? Pak je přece jasné, že to nebudu dělat ostatním – ani lidem, ani zvířatům.

DOMESTIKACE ?

postupné ochočování divokých zvířat. Domestikaci prošel pes, kočka, ale i krávy, ovce, kozy nebo prasata a koně. Celý tenhle proces, kterému říkáme domestikace, trvá tisíce let. Proto můžeme vidět, jak se zvířata mění – vzhledem i povahou. Třeba takový pes je dnes na člověku závislý. Člověk je jeho vůdce smečky, krmí ho a stará se o něj, proto psi bez lidí strádají. Vlk si ale poradí úplně sám – má totiž svou vlastní vlčí smečku, se kterou loví i se kterou vychovává mláďata. Domestikovaná zvířata se také začala postupem času šlechtit, takže vznikala různá plemena jak psů, tak i krav nebo prasat.

ÚTULEK

zařízení, které pomáhá opuštěným a toulavým psům i kočkám. Často se tam však objevují i zvířata, která už člověk zkrátka nechce. Některým lidem totiž nedochází, že pořídit si zvíře znamená velikou odpovědnost, a to často na víc než deset let – zkrátka nevědí, že by se o zvířata měli postarat do konce jejich života. Takový útulek může zřídit obec nebo ho může založit nezisková organizace, která se díky příspěvkům od obcí a také lidí dokáže o opuštěná zvířata postarat.

KŘÍŽOVKA:

Tajenka: Pes na řetěz !

MNOŽÍRNA

místo, které je pro zvířata peklem na zemi. V množírnách nenajdeme jen psy, ale i kočky, ježky nebo potkany. Člověk, který množí zvířata pro peníze nebo pro své vlastní potěšení bez řádné péče, se nazývá množitel. Štěňata nebo třeba koťata pak nabízí na internetu za tisíce korun a vydává je za čistokrevné. Jenže nejsou a mnohdy jsou naopak nemocná – stejně, jako jejich rodiče, ze kterých si množitel udělal takovou malou továrnu na peníze.

Jak se nazývá mládě psa?

Jaké SKÁKAJÍCÍ parazity může pes mít?

Když říkám psovi sedni nebo lehni, co mu dávám?

--	--	--	--	--	--

Jak nazýváme samici psa?

Co chrání psa před mrazem i před sluncem?

Kolik má pes tlapy?

Co dělá pes, když ztrácí chlupy?

Pes potřebuje pohyb a svou smečku – tou jsi ty a tvoje rodina.

VÍŠ, JAK SE PES CHLADÍ?

- a) Vějířem
- b) Fénem
- c) Dýcháním s otevřenou tlamou

ODPOVĚĎ:

Když je ti horko, zpotíš se a tím se tvé tělo ochladí. Psi se však potit nemůžou (jediné místo, kde se potí, je na tlapkách, ale to nestačí). Proto dýchají s otevřenou tlamou. Zvláště v létě je to důležité. Proto by měl mít každý pes i správně zvolený náhubek, ve kterém může dýchat s otevřenou tlamou a zívnout si. Náhubek, který mu to nedovolí, je špatný a pro psa velmi nepříjemný. Nejhorší možností je tzv. fixační náhubek, který smí používat pouze veterináři.

PES SI V LÉTĚ MŮŽE:

- a) Opálit plavky
- b) Spálit tlapky
- c) Obléct košili a jít do baru

ODPOVĚĎ:

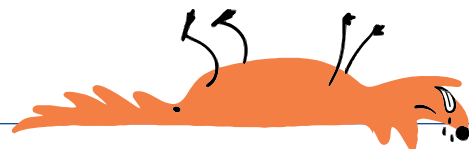
Zatímco my v létě chodíme po silnici nebo chodníku v botách, psi je nemají. Zkus si v pravé poledne stoupnout na rozpálený chodník bosou nohou – jestli to pálí tebe, pálí to i tvého psa. Proto se během horkých letních dnů doporučuje venčit psy jen ráno a večer. Nejlepší je, když se můžete vyhnout horkému asfaltu nebo chodníku a jít na procházku jen po trávě nebo polní cestě.

VÍŠ, JAK POMOCI SVÉMU PSOVI PŘI PŘEHŘÁTÍ?

- a) Zazpíváš mu písničku
- b) Poplácáš ho po zádech
- c) Odvedeš ho do stínu a dáš mu na břicho mokrý ručník

ODPOVĚĎ:

Když během horkého letního dne uvidíš, že pes hodně rychle dýchá, hodně slintá, je nervózní nebo začíná být malátný, je potřeba ho ihned dostat do stínu a položit mu na břicho mokrý ručník (může být i tričko nebo šátek). NIKDY PSA NEPOLÍVEJ STUDENOU VODOU! Jednak mu to může způsobit šok a pak – mokré chlupy tělo obalí a přebytečné teplo se pak nemá kudy dostat pryč.

VÍŠ, CO JE TO PODSADA?

- a) Ošklivé koště
- b) Hustá spodní vrstva srsti
- c) Nadávka v cizím jazyce

ODPOVĚĎ:

Některá plemena se mohou pyšnit svou vlastní izolací, která je v zimě hřejší a v létě ochlazuje. Tou je právě podsada – hustá spodní vrstva srsti, kterou má třeba malamut, bernardýn, afghánský chrt, ale taky jorkšíř nebo maltézský psík. Pro všechna plemena s podsadou je důležité, aby jim srst stříhali jen odborníci v salónech. Pokud totiž psa ostříháš sám, protože mu chceš v létě ulevit, můžeš mu ostříhat i podsadu, a tak bude tvůj psí kamarád trpět nejen horkem, protože přišel o svou tepelnou izolaci, ale může se na sluníčku i spálit.

CO JSEM SE NAUČIL/A:

